

Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske na temelju članka 48. Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 17/19 i 98/19) članka 21. i 23. Standarda za specijalne knjižnice (»Narodne novine«, br. 103/2021) donosi

PRAVILNIK O RADU

SPECIJALNE KNJIŽNICE KULTURNE BAŠTINE, MINISTARSTVA KULTURE I MEDIJA REPUBLIKE HRVATSKE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se ustrojstvo i upravljanje Knjižnicom kulturne baštine u sastavu Uprave za arhive, knjižnice i muzeje Ministarstva kulture i medija, (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), njenu djelatnost i poslovanje, rad s korisnicima, nabavu, održavanje, korištenje i zaštitu knjižničnog fonda.

Članak 2.

Knjižnica obavlja svoju djelatnost pod nazivom "Ministarstvo kulture i medija, Uprava za arhive, knjižnice i muzeje, Specijalna knjižnica kulturne baštine" (u daljnjem tekstu: Knjižnica), kao specijalna knjižnica poluotvorenog tipa u sastavu Ministarstva.

Članak 3.

Knjižnica djeluje kao specijalna knjižnica u sastavu Ministarstva kulture i medija (u daljem tekstu: Ministarstvo) u sklopu ustrojstva Odjela za dokumentaciju kulturne baštine, Službe za dokumentaciju i registar kulturnih dobara, Sektora za digitalizaciju, dokumentaciju i registar, Uprave za arhive, knjižnice i muzeje.

Članak 4.

Sjedište Knjižnice je u Zagrebu, Runjaninova 2.

Članak 5.

Knjižnica ima pečat četvrtastog oblika dimenzija 4 x 2 cm na kojem piše:

Ministarstvo kulture i medija

KNJIŽNICA KULTURNE BAŠTINE

Inv. broj.....

koji se koristi pri obradi građe.

Članak 6.

Radna mjesta i potreban broj zaposlenika u Knjižnici utvrđuju se na osnovi Zakona o knjižnicama, Standarda za specijalne knjižnice; te preporuka međunarodnih stručnih tijela.

II. KNJIŽNIČNA DJELATNOST

Članak 7.

- 1) Knjižnica obavlja svoje poslove u skladu sa Zakonom o knjižnicama, prema utvrđenim Standardima za specijalne knjižnice i preporukama međunarodnih stručnih tijela.
- 2) Knjižnična djelatnost obuhvaća:
  - nabavu knjižnične građe, i izgradnju knjižnih zbirki,
  - izgradnja knjižnog fonda temelji se na neovisnoj stručnoj prosudbi knjižničara i na načelima kvalitete i važnosti za korisnike te javno objavljenim smjernicama za nabavu,
  - stručnu obradu knjižne građe prema stručnim standardima što uključuje izradu informacijskih pomagala u tiskanom i/ili elektroničkom obliku,
  - pohranu, čuvanje i zaštitu knjižnične građe,
  - provođenje mjera zaštite knjižnične građe za građu, kojoj je utvrđeno svojstvo kulturnog dobra,
  - pružanje informacijskih usluga, posudbu i davanje na korištenje knjižnične građe,
  - izradu biltena, kataloga i drugih informacijskih pomagala,
  - digitalizaciju knjižnične građe,
  - vođenje dokumentacije i prikupljanje statističkih podataka o poslovanju, knjižničnoj građi i o korištenju usluga knjižnice,
  - sudjelovanje u izradi skupnih kataloga i baza podataka,
  - omogućavanje dostupnosti knjižnične građe i informacija korisnicima prema njihovim potrebama i zahtjevima, te protok informacija, poticanje i pomoć korisnicima pri izboru i korištenju knjižnične građe, informacijskih pomagala i izvora.
- 3) Knjižnica je obvezna prikupljati statističke podatke o svome poslovanju i unositi ih u sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.
- 4) Kroz stalno stručno usavršavanje knjižnično osoblje dužno je pratiti razvoj standarda knjižničnog poslovanja i novih tehnologija te ih primjenjivati u radu.
- 5) Knjižnica je dužna poduzimati mjere zaštite knjižne građe, provoditi postupak revizije i otpisa građe sukladno pravilniku kojim se određuje zaštita, revizija i otpis knjižne građe.

III. USTROJ I UPRAVLJANJE KNJIŽNICOM

Članak 8.

Knjižnica ima voditelja.

Članak 9.

- 1) Ministar/ministrica raspoređuje Rješenjem o rasporedu na radno mjesto voditelja knjižnice temeljem Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva kulture i medija.
- 2) Voditelj Knjižnice organizira rad i poslovanje Knjižnice u skladu s odredbama Zakona o knjižnicama i ovoga Pravilnika.

IV. SREDSTVA ZA RAD KNJIŽNICE

Članak 10.

Sredstva za rad Knjižnice osigurava Ministarstvo. Financijska sredstva namijenjena Knjižnici planiraju se godišnjim planom Ministarstva prema odobrenju ministra/ministrice.

V. NABAVA I ODRŽAVANJE KNJIŽNIČNE GRAĐE

Članak 11.

Knjižnica izgrađuje svoj fond kupnjom, darovima, zamjenom i otkupima.

Članak 12.

Sva građa koju knjižnica posjeduje i daje na korištenje predstavlja njezin knjižnični fond.

Članak 13.

O nabavnoj politici odlučuje voditelj knjižnice na temelju potreba stručne službe. U Knjižnici se provodi nabava na način koji zadovoljava programe Uprave za zaštitu kulturne baštine. Naglasak je na nabavi publicirane građe čije su teme sa znanstvenih područja koja olakšavaju i unapređuju rad na zaštiti kulturne baštine, te publikacije vezane uz znanstvena i druga istraživanja restauratorsko-konzervatorske struke.

Članak 14.

Knjižnica razmjenjuje izdanja Uprave za zaštitu kulturne baštine sa srodnim ustanovama, knjižnicama u muzejima i ostalim institucijama u zemlji i inozemstvu te o tome vodi domaću i međunarodnu korespondenciju.

Članak 15.

Fizičke i pravne osobe koje su voljne pokloniti građu Knjižnici dužne su prethodno o tome pismeno obavijestiti voditelja knjižnice te priložiti popis građe. O prihvatu ponuđene građe odlučuje voditelj Knjižnice uz suglasnost ravnatelja/ice Uprave.

Članak 16.

- 1) U Knjižnici se vode inventarne knjige prema pravilima struke u koje se upisuje sva građa.
- 2) Potpunu dokumentaciju o utrošenim financijskim sredstvima za nabavu građe vodi računovodstvo Ministarstva.
- 3) Svaka bibliografska jedinica u knjižničnom fondu mora biti obilježena:
  - a) pečatom,
  - b) inventarnim brojem, te
  - c) signaturom.
- 4) Niti jedna jedinica građe ne može se izdati na korištenje prije nego se inventarizira, katalogizira i klasificira.

Članak 17.

Stručna i tehnička obrada građe obavlja se ručno i računalno, prema standardima i u skladu sa suvremenim dostignućima struke, s ciljem što kvalitetnijeg pronalaženja informacija o jedinicama građe te samih jedinica građe.

Članak 18.

Revizija knjižničnog fonda obavlja se prema Pravilniku o reviziji i otpisu knjižnične građe i Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. Prijedlog i plan provedbe revizije daje voditelj knjižnice, a odobrava ministar/ica.

VI. KNJIŽNIČNA GRAĐA – ZAŠTITA GRAĐE

Članak 19.

Knjižnična građa nalazi se u knjižničnim prostorima, skladištu i prostoru knjižnice s otvorenim pristupom u čitaonici Knjižnice.

Članak 20.

Zaštita knjižnične građe provodi se sukladno odredbama Pravilnika o zaštiti knjižnične građe.

Članak 21.

Knjige i ostala tiskana građa (novine, časopisi, plakati i dr.) nastala do 1850. godine te sva rukopisna građa imaju status kulturnog dobra, a katalozi ove knjižnične građe sastavni su dio Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske koji se vodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara.

KORIŠTENJE GRAĐE I PROSTORA KNJIŽNICE

Članak 22.

Radi osiguranja fonda, korisnici Knjižnice dužni su prilikom ulaska u prostorije Knjižnice pokazati osobnu iskaznicu, indeks, ili drugi identifikacijski dokument. Prilikom napuštanja knjižničnih prostorija korisnike se može tražiti da pokažu građu koju iznose.

Članak 23.

- 1) Korisnici Knjižnice služe se čitaonicom u svrhu korištenja knjižnične građe, istraživanja, izrade pismenih radova te korištenja računala.
- 2) Prilikom ulaska u čitaonicu korisnici su dužni javiti se osoblju Knjižnice, odnosno, u slučaju posuđivanja građe, ispuniti zadužnicu.
- 3) Zabranjeno je iznošenje građe koja nije namijenjena posudbi izvan prostorija Knjižnice.
- 4) Korisnici posuđuju građu u skladu s odredbama ovog Pravilnika.
- 5) Iznimno je uz pisanu molbu i odobrenje ravnatelja/ice Uprave moguće posuditi rijetka izdanja koja nije dozvoljeno iznositi izvan prostora Knjižnice.

U slučaju iznošenja periodike (ili drugog izdanja čije iznošenje inače nije dozvoljeno) uz odobrenje osoblja Knjižnice potrebno je ostaviti osobnu iskaznicu ili drugi službeni identifikacijski dokument do povratka publikacije.

Članak 24.

- 1) Korisnik je dužan pažljivo postupati s građom koja mu je dana na korištenje. Nije dopušteno bilo kakvo oštećivanje i neprimjereno korištenje građe.
- 2) U slučaju da korisnik ošteti ili izgubi knjižničnu građu, dužan ju je nadoknaditi Knjižnici drugim primjerkom izgubljenog odnosno oštećenog naslova, ili isplatiti Ministarstvu stvarnu protuvrijednost građe utvrđenu službenom procjenom Knjižnice. U interesu je korisnika da prilikom preuzimanja pregleda građu i prijavi eventualna oštećenja.

Članak 25.

1) U Knjižnici i u čitaonici, ne smije se na bilo koji način uznemirivati druge korisnike i remetiti njihov rad, posebno:

- glasnim govorom,
- uporabom mobitela i glasnih elektroničkih aparata,
- unošenjem hrane i pića,
- i drugim neprimjerenim radnjama.

2) Korisnik mora poštovati upute i upozorenja djelatnika Knjižnice. Zbog nepoštivanja ovih odredbi dežurno osoblje Knjižnice smije udaljiti korisnika iz prostorija Knjižnice.

Članak 26.

Knjižničnu građu korisnicima mogu izdavati na korištenje samo zaposlenici Knjižnice i ovlaštene osobe.

VII. USLUGE KNJIŽNICE

Članak 27.

1) Korisnici se mogu koristiti knjižničnim uslugama osobnim dolaskom u Knjižnicu, putem elektroničke pošte ili telefonom.

2) U Knjižnici se pružaju sljedeće knjižnične usluge:

- korištenje knjižne i neknjižne građe,
- posudbu knjižnične građe u skladu s odredbama ovog Pravilnika,
- edukaciju korisnika o metodama i tehnikama korištenja knjižničnih resursa,
- opće informacije o knjižničnim zbirkama i knjižnici,
- tematska pretraživanja dostupnih informacijskih izvora u Knjižnici (kataloga, bibliografija, računalnih baza podataka),
- pomoć i poduku u pretraživanju kataloga Knjižnice u programskoj podršci ZAKI.

Članak 28.

- 1) Usluge knjižnice prvenstveno koriste, zaposlenici i vanjski suradnici Ministarstva.
- 2) Ostali korisnici koriste usluge Knjižnice nakon upisa u Knjižnicu.

Članak 29.

Korisnička računala Knjižnice namijenjena su za pretraživanje kataloga i ostalih podataka dostupnih putem računala, a isključivo i u svrhu znanstveno-istraživačkog rada i studija.

FOTOKOPIRANJE

Članak 30.

U skladu s propisima o autorskim pravima korisnicima se omogućuje fotokopiranje građe koja se ne smije iznositi iz Knjižnice. Prema prosudbi voditelja knjižnice/knjižničara, moguće je iznošenje gore navedenih publikacija na jedan dan uz ostavljanje osobne iskaznice.

Nije dozvoljeno fotokopiranje oštećene i stare građe. Dozvoljeno je fotografsko snimanje.

POSUDBA

Članak 31.

- 1) Korisnici Knjižnice su zaposlenici Ministarstva i vanjski korisnici.
- 2) Zaposlenici Ministarstva stupanjem u radni odnos u Ministarstvu postaju i korisnici Knjižnice.
- 3) Vanjski korisnici, registriranjem i popunjavanjem upisnog listića u Knjižnici uz predočenje osobne iskaznice, postaju korisnici Knjižnice.

Članak 32.

- 1) Zaposlenici Ministarstva mogu posuđivati građu bez ograničenja broja primjeraka i zadržati ju prema potrebi u svom radnom prostoru.
- 2) Na zahtjev voditelja Knjižnice posuditelj je dužan ustupiti posuđenu građu drugom korisniku.
- 3) Svaka se posudba evidentira.
- 4) Posuditelj ne smije građu davati na korištenje drugim osobama bez znanja voditelja Knjižnice.

Članak 33.

- 1) Građa koja se ne posuđuje izvan prostorija Knjižnice:
  - a) časopisi i druge serijske publikacije, osim ako za to postoji posebno opravdani razlog, a o čemu odlučuju djelatnici knjižnice.
  - b) referentna građa (leksikoni, rječnici, enciklopedije, adresari i dr.),
  - c) trezorska građa,
  - d) sva izdanja starija od 1945. godine,
  - e) rijetka i vrijedna izdanja prema odluci knjižničara.
- 2) U iznimnim se slučajevima može na temelju posebnog, pismenog zahtjeva odobriti posudba navedene građe izvan Ministarstva i o tome uz voditelja knjižnice odlučuje ravnatelj/ice Uprave.

U slučaju posudbe rijetke građe obvezno je izraditi ugovor o posudbi s popisom posuđene građe i naznakom vremena posudbe te prema potrebi uplatiti osiguranje.

Članak 34.

- 1) Izdanja nakon 1945. godine mogu se posuditi izvan knjižnice na 10 dana do tri sveska po posudbi.
Izuzimaju se rijetka i vrijedna izdanja prema prosudbi knjižničara.
- 2) Prilikom posudbe, korisnik potpisuje zadužnicu za svaki posuđeni svezak građe.

Članak 35.

- 1) Izbor knjižne građe za korištenje obavlja se uz pomoć kataloga na listićima ili računalnog kataloga u kojemu treba naći sljedeće podatke: signaturu, ime autora i naslov knjige, naziv periodike i broj godišta i/ili sveska.
- 2) Navedene podatke u zahtjevnicu upisuje korisnik.

Članak 36.

Knjižnica vodi evidenciju o posuđenoj građi i korisnicima koji posuđuju građu.

Članak 37.

Oštećene publikacije daju se na korištenje samo iznimno prema prosudbi knjižničara.

Članak 38.

- 1) Zaposlenici Ministarstva dužni su prilikom odlaska u mirovinu ili prestanka radnog odnosa vratiti svu posuđenu građu, uz mogućnost ponovnog posuđivanja kao vanjski članovi.
- 2) Zaposlenici Ministarstva i vanjski korisnici dužni su vratiti posuđenu građu Knjižnici, zbog hitnih potreba drugih korisnika, u najkraćem roku.
- 3) Svu posuđenu knjižničnu građu zaposlenici Ministarstva dužni su, bez iznimke, vratiti u Knjižnicu ili staviti na uvid prilikom revizije knjižnog fonda.

Članak 39.

Korisnik koji neovlašteno iznosi iz čitaonice građu koju je dobio na korištenje, gubi pravo na korištenje građe iz knjižničkog fonda Knjižnice.

Članak 40.

- 1) Korisnik koji krši odredbe ovog Pravilnika ili se ne drži općih pravila ponašanja u prostorima Knjižnice može na određeno vrijeme ili trajno izgubiti pravo korištenja usluga Knjižnice, o čemu odlučuje voditelj knjižnice. U slučaju nepridržavanja odluke voditelja Knjižnice, odluku o daljnjim mjerama donosi ravnatelj/ice Uprave.
- 2) Korisnik koji je izgubio pravo korištenja Knjižnice mora ispuniti sve svoje prethodno preuzete obveze prema Knjižnici.

VIII. RADNO VRIJEME ZA KORISNIKE

Članak 41.

Radno vrijeme Knjižnice usklađeno je s radom drugih službi Ministarstva.

IX. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 42.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od objave na oglasnoj ploči Ministarstva.

KLASA: 611-04/22-01/0092

URBROJ: 532-06-02-02-01/7-22-1

Zagreb, 18. srpnja 2022.

MINISTRICA

dr. sc. Nina Obuljen Koržinek

